

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1739/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.20.035/2025/7. számú ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt elutasítja.

Indokolás

I.

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Elek József egyéni ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszában a Kúria Pfv.IV.20.035/2025/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, Q) cikk (2) és (3) bekezdése, IX. cikk (1) és (2) bekezdése és 28. cikke sérelmére hivatkozással.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a következő.
- [3] 2.1. 2024. március 15-én az osztrák *Lebensmittel Zeitung* kereskedelmi sajtótermék online felületén cikk jelent meg „A Spar Ausztria megvédi tulajdonát Orbántól” címmel. A cikkben többek között az szerepel, hogy a cég a Kormány külföldi kereskedőket érő fokozódó zaklatására reagálva vagyonelemeket visz ki Magyarországról. A cikk szerint „[a] Spar Ausztria biztonságba akarja helyezni a vagyonát Orbán Viktor magyar miniszterelnök karmai előtt. Orbán már javasolta a kereskedelmi vállalkozásnak, hogy biztosítson részesedést egy rokonának a magyar leányvállalatában. Tulajdonképpen a Kormány részesedés révén meg akarja szerezni vállalkozásunkat – mondta a Spar igazgatótanácsi elnöke, Hans Reisch.” A cikk beszámol a kiskereskedelmi különadóval kapcsolatos történetekről, és arról, hogy az Európai Parlament aggodalmát fejezte ki a magyar oligarchák vagyonszerzése miatt.

- [4] 2024. március 16-án jelent meg az economx.hu elnevezésű hazai portálon „Orbán Viktor oligarchái elől menekül az osztrák Spar csoport” című írás, amely szemlézi a *Lebensmittel Zeitung* cikkét. Az abban írtak alapján beszámol a SPAR Csoport magyarországi vagyonának kivonásáról, a működés átalakításáról, a kiskereskedelmi különadók, és az árbefagyasztás kapcsán az Európai Bizottságnál indított eljárásról. A cikk tartalmazza, hogy „[a] Spar Ausztria meg akarja védeni vagyonát Orbán Viktor karmaitól, aki már kérte a kereskedelmi multitól: engedje meg rokonának, hogy befektessen a magyar leányvállalatba. Alapvetően a magyar kormány részesedésen keresztül akarja átvenni a cégünk tulajdonjogát – fogalmazott nyilatkozatában Hans Reisch.”
- [5] 2024. március 17-én jelent meg az indítványozó (az előzményi per alperese) által szerkesztett honlapon az „Orbán »karmaitól« védi vagyonát a Spar” című, az Economx által közzétett íráson alapuló cikk. A cikk első bekezdése a következőket tartalmazza: „A kisajátítástól való félelem miatt vagyont vont ki Magyarországról a salzburgi központú Spar kereskedelmi csoport, amelynek részeként az észak-olaszországi, a szlovéniai, a horvátországi és az itteni piacon közreműködő svájci leánycégük kezelésébe adták a vagyonkezelési jogok egy részét – közölte Hans Reisch, a Spar Austria Csoport vezérigazgatója egy osztrák élelmiszeripari szaklapban”. A cikk a továbbiakban azt taglalja, hogy a Spar Austria Csoport vezérigazgatójának nyilatkozata szerint a magyar miniszterelnök különadókkal és árbefagyasztással zaklatja a nagy élelmiszerláncokat, amelyre a SPAR Csoport reakciója egyrészt az volt, hogy az Európai Bizottságnál feljelentést tett, másrészt átszervezték a SPAR magyarországi működését, hogy így védjék a céget Orbán karmaitól.
- [6] Ezt követően szerepelt külön bekezdésben a következő szövegrész: „Orbán már kérte a kereskedelmi multitól: Engedje meg rokonának, hogy befektessen a magyar leányvállalatba – fogalmazott nyilatkozatában Hans Reisch”. A cikk ezt követően közli, hogy az osztrák vezérigazgató szerint a magyarországi üzleteket nem adják fel, eddig 2 milliárd eurót fektettek be Magyarországon és a magyar piacon erősek. A cikk végén a Miniszterelnöki Kabinetirodától származó, egy hírportál megkeresésére adott azon nyilatkozat is közlésre került, hogy: „A kiskereskedelmi különadót az Európai Unió Bírósága nyilvánította jogszerűnek. Ezek a tények, minden más állítás alaptalan!”.
- [7] 2.2. Magyarország miniszterelnöke, Orbán Viktor (a továbbiakban: felperes) 2024. április 3-án az alábbi szövegű helyreigazítási kérelemmel fordult az indítványozóhoz: „Portálunk 2024. március 17. napján közzétett, „Orbán »karmaitól« védi a vagyonát a Spar” című cikkében valótlan tényt híreszteltünk akkor, amikor Hans K. Reisch azon állítását közzétettük, miszerint »Orbán már kérte a kereskedelmi multitól: engedje meg rokonának, hogy befektessen a magyar leányvállalatba« – közölte nyilatkozatában Hans Reisch. Ezzel szemben a valóság az, hogy Orbán Viktor nem kérte sem Hans K. Reisch-től, sem a Spar kereskedelmi multi bármely tulajdonosától, képviselőjétől és

munkavállalójától azt, hogy engedje meg rokonának, hogy befektessen a Spar magyar leányvállalatába.”

- [8] A helyreigazítás iránti kérelemnek az indítványozó nem tett eleget.
- [9] 2.3. A felperes ezt követően keresetet nyújtott be a Fővárosi Törvényszékhez, amelyben a kérelmével egyező szövegű helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni az indítványozót. Keresete jogalapjaként a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. § (1)–(2) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:45. § (2) bekezdését, a 2:51. § (1) bekezdését, a 2:52. § (1) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 495. § (1) és (2) bekezdését jelölte meg. Kifejtette, hogy a híresztelt állítás bizonyításának kötelezettsége az indítványozót terheli, ezen kötelezettségének azonban nem tett eleget. A felperes utalt arra, hogy a per eldöntése szempontjából nem annak van jelentősége, hogy az indítványozó valósághűen vette-e át az osztrák szaklap közlését. Az indítványozónak nem azt kell bizonyítania, hogy közlésének tartalma megegyezett az osztrák szaklapban közölt tartalommal, hanem azt, hogy maga a tény, amit közölt, megfelel a valóságnak. A felperes szerint tehát az indítványozónak azt kell bizonyítania, hogy a felperes kérte a SPAR kereskedelmi multit arra, hogy rokona ott befektethessen. Ebben a körben a felperes hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) PK 14. számú állásfoglalásának 1. pontjára is.
- [10] Az indítványozó a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a perbeli cikk elején megjelentette, miszerint „Orbán kabinetirodája már reagált is”. A cikk legvégén pedig közzétették a Miniszterelnöki Kabinetiroda által a Telex internetes portálnak eljuttatott válaszát, amely szerint: „A kiskereskedelmi különadót az Európai Unió Bírósága nyilvánította jogszerűnek. Ezek a tények, minden más állítás alaptalan!”. Az indítványozó rámutatott arra is, hogy a helyreigazítási igény a sérelmezett közlésen túlterjeszkedik, az nem nevesíti konkrétan, hogy mely SPAR kereskedelmi multira vonatkozik, emiatt a kérelem pontatlan, hiányos.
- [11] Az elsőfokú bíróság a 2024. május 3. napján kelt, 64.P.21.104/2024/4. számú ítéletével kötelezte az indítványozót a felperes keresete szerinti helyreigazítás közzétételére.
- [12] Az elsőfokú bíróság szerint a perbeli cikk lapszemlének tekinthető, mert az eredeti osztrák lap nevét és az ott megjelent cikk címét nem tartalmazta, illetve mert annak lényegi tartalmából csak egy szűk, lerövidített mondanivalót ragadott ki, kifejezetten arra fókuszálva, hogy maga a felperes részesedés biztosítását kérte rokonának a kereskedelmi multi magyar leányvállalatában. Mindezekből arra a következtetésre jutott, hogy a cikk által adott tájékoztatás nem lehet valósághű, mert az eredeti szövegkörnyezetből kiragadott rész nem teljesen azonos a perbeli cikkben rögzített tartalommal. Az eredeti tartalomban összemosódnak a felperes mint miniszterelnök kormányának intézkedései, a magyar oligarchák piaci részesedése, illetve a magyar

hatóságok intézkedései és a felperes javaslata vagy kérése. Az eredeti cikk az összefüggéseket tekintve úgy folytatódik, hogy a magyar kormány kíván részesedést szerezni a cégben. Az osztrák lapban a cikk arról szól ezt követően, hogy a SPAR kereskedelmi multi piacvezető pozíciójának megőrzése érdekében mit cselekszik, ha annak operatív tevékenységét Ausztriához csatolják. Ezzel szemben a perbeli cikk azt hangsúlyozta, hogy maga a felperes zaklatja a kereskedelmi multit és ő maga kért részesedést a rokona javára. Az elsőfokú bíróság szerint a perbeli közlés nem kapcsolódik a közügyek megvitatásához. Álláspontja szerint a téma politikai vitához nem kapcsolható, nem a feltételezett tények valósága vagy valótlanúsága volt az írás alapvető tárgya. Az ott nyilatkozó személy nem közszereplő, mondanivalója nem sajtótájékoztatón hangzott el, nem kapcsolható közügyek vitatásához, nem tekinthető közhatalmi vagy állami szerv hivatalos tájékoztatásának. Az elsőfokú bíróság jelentőséget tulajdonított annak is, hogy az alperes a kérdéses tényközlés valóságtartalmát nem vizsgálta meg, a kereskedelmi multit nem kereste meg, az érintett közlés valóságtartalmának igazolására vagy cáfolatára. A Miniszterelnöki Kabinetiroda álláspontjából csak azt idézte, hogy a kiskereskedelmi különadót az Európai Unió Bírósága jogszerűnek nyilvánította „minden más közlés alaptalan”.

- [13] 2.4. Az elsőfokú ítélettel szemben az indítványozó által benyújtott fellebbezés folytán másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2024. október 8. napján kelt, 2.Pf.20.366/2024/4/II. számú ítéletével az elsőfokú döntést megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. A felperest kötelezte az első- és másodfokú perköltség megfizetésére az indítványozó kiadója javára, valamint az első- és másodfokú illeték megfizetésére az állam javára.
- [14] A másodfokú bíróság álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság abban, hogy az indítványozó írása nem jelölte meg az elsődleges forrást, mert a cikk címét és a cikk *lead*-jét linkelés útján közvetlenül elérhetővé tette. Ezt meghaladóan rögzítette a közvetlen forrást is („az Economix nyomán”) az utóbbi cikket linkelés útján ugyancsak közvetlenül elérhetővé tette.
- [15] A másodfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a kifogásolt közlés tényállítás, amely közügyre vonatkozik. Az ítéltábla szerint az indítványozó nem torzította el a másik újságban megjelenteket, azok lényegi tartalmát szöveghűen közölte. Az Alkotmánybíróság 34/2017. (XII. 11.) AB határozatára (a továbbiakban: Abh1.) hivatkozással rámutatott arra, hogy a közlések beazonosítható forrását egyértelműen megjelölő, és a jóhírnevet esetlegesen sértő tényállításokkal érintett személy cáfolatának is helyet biztosító médiatartalom-szolgáltató a sajtószabadság által védett alkotmányos küldetését teljesíti, így e tevékenységét nem lehet a személyiségi jogsértés polgári jogi szankcióit megalapozó híresztelésként értékelni. A 3217/2020. (VI. 19.) AB határozatra (a továbbiakban: Abh2.) hivatkozással utalt arra is, hogy a polgári jogi felelősség alóli mentesülésnek nem feltétele, hogy a kifogásolt cikkben

adjanak lehetőséget az érintettnek a cáfolatra. A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az indítványozó megismerhetővé tette a felperesi cáfolatot, mert a cikk címét követően szerepel az a tájékoztatás, hogy a felperes „kabinetirodája már reagált is”, a cikk utolsó mondata pedig tartalmazta azt a reagálást, amelyet a Miniszterelnöki Kabinetiroda kiadott az adott témában egy másik internetes újság részére, ezért az olvasók már magából a sérelmezett cikkből is megismerhették a felperes álláspontját is. A másodfokú bíróság rögzítette azt is, hogy a felperes által betöltött tisztség folytán számára a cáfolat más lehetősége is adott volt.

- [16] 2.5. A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős döntés megváltoztatását és a keresetének helyt adó ítélet meghozatalát, tartalma szerint az elsőfokú ítélet helybenhagyásával. Megsértett jogszabályként hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkére, az Smtv. 4. §-ára, 10. §-ára és 12. § (1) bekezdésére. Előadta, hogy az indítványozó nem sajtótájékoztatón elhangzott álláspontot közvetített valóságként a nyilvánossághoz, a felperest nem kereste meg előzetesen álláspontjának megismerésére. Nem tartotta megfelelőnek ebben a körben a másodfokú bíróság hivatkozását arra, hogy a felperesnek számos más lehetősége adódik az álláspontja közvetítésére, mert a felperes álláspontja szerint érvényesülnie kell az azonos nyilvánosság elvének. Kiemelte: a sajtószerv kötelezettsége híresztelés esetén is fennáll a közöltek valóságtartalmának igazolására. A felperes álláspontja szerint az adott esetben nem lett volna mellőzhető az Alkotmánybíróság által is megkövetelt ún. alapjogi teszt elvégzése.
- [17] Az indítványozó a felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen az eljárás felfüggesztését indítványozta, miután a Fővárosi Törvényszék a 34.P.22.809/2024. számú ügyben a perben érintett kérdésekben előzetes kérdéssel fordult az Európai Unió Bíróságához. Másodlagosan a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte és azt, hogy a Kúria kötelezze a felperest a felülvizsgálati eljárás költségeinek viselésére.
- [18] 2.6. A Kúria a 2025. február 26. napján kelt, Pfv.IV.20.035/2025/7. számú ítéletével a másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a helyreigazítás szövegéből a való tények közlésére vonatkozó rendelkezést mellőzte.
- [19] A Kúria az eljárás felfüggesztésére irányuló kérelmet azért utasította el, mert álláspontja szerint a perbeli ügyben uniós jog értelmezésére nem volt szükség, az az eljárás során nem merült fel. Emellett rámutatott: az, hogy a bíróság egy másik sajtó-helyreigazítási eljárásban előzetes döntéshozatali indítvánnyal élt, és erre tekintettel felfüggesztette az eljárást, azért sem ad alapot az eljárás felfüggesztésére, mert nem állapítható meg, hogy a tényállás teljeskörűen azonos lenne.
- [20] A Kúria az Alkotmánybíróság gyakorlatára utalva megállapította, hogy bár a sajtószabadság gyakorlása önmagában nem terjed ki a valótlanságok közzétételére,

de e körben is szükség van olyan alkotmányossági megfontolások mérlegelésére, mint a közügyekre vonatkozó információk áramlásának érdeke, illetve a sajtó viszonya az általa közölt kijelentésekhez. Közéleti szereplők közvetlen megnyilatkozásairól szóló tudósítás esetén ezek a szempontok különös súllyal esnek latba (Abh1., Indokolás [41]–[42]). Egy három lépcsőből álló alapjogi teszt alapján kell állást foglalni arról, hogy az adott esetben a véleménynyilvánítási szabadságot vagy az érintett jóhírnevét kell-e előtérbe helyezni [3329/2017. (XII. 8.) AB határozat, 3357/2019. (XII. 16.) AB határozat]. Elsőként azt kell vizsgálni, hogy az adott közlés közügyben való megszólalást jelent-e, tehát a közügyek szabad megvitatásával áll-e összefüggésben. A következő lépésben arról kell dönten, hogy a közlés tényállításnak vagy értékítéletnek minősül. Végül pedig azt kell vizsgálni, hogy a korlátozás nem lépte-e túl a véleménynyilvánítás határát: a véleményszabadság már nem nyújt védelmet az olyan öncélú a közügyek vitatásának körén kívül eső, így a magán-, vagy családi élettel kapcsolatos közlésekkel szemben, amelyek célja pusztán megalázás, illetve a bántó vagy sértő kifejezések használata, vagy más jogsérelem okozása.

- [21] Az első kérdésre a Kúria azt a választ adta, hogy a cikk témája egyértelműen közügyek vitatásához kapcsolódik, ezért a véleménynyilvánítás szélesebb körű védelmét élvezi [13/2014. (IV. 18.) AB határozat (a továbbiakban: Abh3.)].
- [22] A második kérdést illetően a Kúria az Alkotmánybíróság gyakorlatát felhívva akként foglalt állást, hogy az indítványozó cikkében szereplő közlés – miszerint a felperes személyében megkereste a nyilatkozó személyt, illetve az általa képviselt mult cég vezetését azért, hogy egy hozzátartozójának tulajdoni részesedést kérjen a multinacionális vállalkozásban – tényállításnak minősül. A közügyek intenzív vitájában résztvevők jogi felelősségre vonásához viszont nem elegendő annak kimutatása, hogy a vizsgált megszólalás bizonyos elemei ténylegesen, objektív módon cáfolhatók. A kijelentés értékelését arra is figyelemmel kell elvégezni, hogy a közlés milyen valódi jelentést hordoz a befogadók számára. A mérlegelés tehát egyértelműen túlmutat a kijelentés elemeinek pusztán bizonyíthatósági tesztrel történő vizsgálatán, és az ügy valamennyi körülményének értékelését igényli. Ha az egymásra tett kijelentések közvetlenül a politikai szereplők politikai tevékenységére, programjára, vagy közéleti hitelességére, alkalmasságára vonatkoznak, akkor – még ha állító módon fogalmazták is meg – vélelmezhető a közlés véleményként való értelmeződése {Abh2., Indokolás [38]; 3107/2018. (IV. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 3111/2022. (III. 23.) AB határozat, Indokolás [29]–[32]}.
- [23] A Kúria álláspontja szerint azonban az Alkotmánybíróság bemutatott gyakorlata nem értelmezhető oly módon, hogy közéleti kérdésekben zajló vita ismertetése esetén a valótlan tényállítások önmagukban, a közéleti vitára tekintettel automatikusan véleményként értelmezendők lennének. Minden esetben vizsgálni kell a vitatott tényállítás, híresztelt közlés adott sajtóközleményben betöltött szerepét, súlyát, az eset összes körülményeit annak megítélésénél, hogy a vitatott tényállítás az olvasók, a

befogadók számára ténylegesen véleményként értelmeződik, vagy sem. A Kúria okfejtése szerint a közlés tényállítás – és nem véleménynyilvánítás –, ha konkrét múltbéli tevékenységre, eseményre vonatkozik.

- [24] A Kúria arra is rámutatott, hogy az adott közlés értékelésénél nem hagyható figyelmen kívül, hogy az írás lényegi eleme a sajtó-helyreigazítás kérelem tárgyát képező, a felperes részéről történő megkeresést állító kijelentés, amit az is igazol, hogy az indítványozó azt a kialakult ítélkezési gyakorlat szerint önálló „helyi értékkel” rendelkező címben jelenítette meg.
- [25] A harmadik kérdés körében a Kúria ugyancsak az Alkotmánybíróság gyakorlatára hivatkozva megállapította, hogy a közügyeket érintő véleménynyilvánítás szabadsága a valóban bizonyult tények tekintetében korlátlanul, míg a hamis tény állításával, vagy híresztelésével szemben már csak akkor véd, ha a híresztelő nem tudott a hamisságról, és a foglalkozás által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el (Abh3., Indokolás [41]). Az Alkotmánybíróság 3/2015. (II. 2.) AB határozata alapján rámutatott, hogy a sajtó feladata és joga, hogy a közügyek alakulására befolyással levő történeteket, körülményeket, összefüggéseket feltárja és ezeket a nyilvánosság tudomására hozza. Azonban ez a kötelezettség nyilvánvalóan csak a valós események, létező történetek, tények, összefüggések bemutatására vonatkozó kötelezettséget jelent, és nem terjed ki az ellenőrizetlen, valótlan megállapítások megtételére. Emiatt az olyan sajtóközlemény valóságát is általában a sajtószerv köteles bizonyítani, amely híven közli más személy tényállítását, nyilatkozatát, vagy átveszi más (sajtó)szerv közleményét. A jogsértő tartalom bármilyen módon történő hozzáférhetővé tétele híresztelést jelent, más személy jogsértő nyilatkozatának továbbadásáért pedig a híresztelő a jogszabály rendelkezése folytán önmagában a továbbítás megtörténte miatt objektív felelősséggel tartozik. A Kúria hangsúlyozta ugyanakkor, hogy a sajtó objektív felelősségének legalább részleges feloldása az Abh1. alapján lehetséges: a közéleti szereplők sajtótájékoztatóján a közügyek vitájával egymást érintően tett kijelentésekről hűen, saját értékelés nélkül tudósító, a közlések forrását egyértelműen megjelölő és a jó hírnevet esetleg sértő tényállításokkal érintett személy cáfolatának is helyet biztosító, vagy a válaszadás lehetőségét felkínáló médiatartalom-szolgáltató tevékenységét nem lehet a személyiségi jogsértés polgári jogi szankcióit megalapozó híresztelésként értékelni.
- [26] A fentieket a konkrét ügyre vonatkoztatva a Kúria megállapította: az a körülmény, hogy nem az indítványozó saját állításai szerepelnek a cikkben, nem változtat azon, hogy a tényállításokat közzétette, azokat széles nyilvánosság előtt híresztelte, ez pedig megalapozza a valóság bizonyítására irányuló kötelezettségét.
- [27] A Kúria szerint az adott esetben az indítványozó részéről szükséges lett volna, hogy legalább kísérletet tegyen a felperes álláspontjának megismerésére. Az internetes sajtóközlések esetében az olvasók számára bevett fordulat annak ismertetése, hogy a sajtószerv részéről megkeresik a közöltekkel ellentétes álláspont megismerésére a

vitában résztvevő másik felet, és azt jelzik az olvasók irányába, hogy a válasz megérkezése esetén a cikket frissíteni fogják. Ez a jelen esetben egyértelműen elmaradt. Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy a jelen esetben igen jelentős súlyú állítás híresztelésére került sor, hiszen nem kevesebbet közöltek, mint hogy az ország miniszterelnöke közvetlenül kereste meg egy nemzetközi mult cég felelős vezetőjét annak érdekében, hogy hozzátartozója, rokona számára üzleti, befektetési lehetőséget biztosítsanak. Ez olyan állítás, amely mindenképpen indokolta a másik fél álláspontjának ismertetését vagy legalábbis kutatását. A Kúria szerint nem jelentette érdemben a cáfolat megjelenítését a cikk címe alatt megjelent „Orbán Kabinetirodája már reagált is” fordulat, illetve a cikk végén elhelyezett utalás a telex.hu című internetes honlap megkeresésére adott kormányzati válaszára. A cikk címe alatt nem szerepelt, hogy a reakció egyben cáfolatot is jelentene, az utolsó mondatban elhelyezett utalás pedig nem tartalmazta magában a másik lap megkeresésében szerepeltetett kérdést, így nem állapítható meg egyértelműen, hogy az adott válaszban a tagadás pontosan mire vonatkozott és arra a cikk utalást sem tartalmazott, hogy az alperes részéről egyáltalán megkeresték-e a felperes álláspontjának közvetítésére jogosult bármelyik szervezetet. Ilyen módon nem volt megállapítható, hogy az alperes részéről a cáfolat lehetőségét biztosították volna vagy azt akár közvetett módon közvetítették volna az olvasók felé.

- [28] A Kúria rámutatott arra is, hogy nem helytálló az indítványozó Abh1.-re való hivatkozása, mert a jelen esetben nem sajtótájékoztató tartalmának ismertetésére került sor. Kétségtelen ugyan, hogy az indítványozó a cég vezetőjének szavait pontosan idézte, ugyanakkor a jelen esetben nem élő sajtótájékoztatón elhangzottak azonnali ismertetése történt, az indítványozó ugyanis szerkesztett anyagot közölt. Nem merült fel adat arra, hogy objektív módon kizárt lett volna a felperes álláspontját képviselni jogosult személy, vagy szerv megkeresése.
- [29] A Kúria hangsúlyozta, hogy a felperes, illetve hivatali apparátusa számára kétségtelenül számos lehetőség állt rendelkezésre, hogy a perbeli kijelentésre reflektáljon, kifejtse azzal kapcsolatos álláspontját, ez azonban nem érinti azt a körülményt, hogy a sajtószervnek megfelelő gondossággal kell eljárnia, különös tekintettel szerkesztett tartalom esetében.
- [30] A jogkövetkezmény megállapítása körében a Kúria utalt arra, hogy a sajtó-helyreigazítás elrendelése a lehető legminimálisabb beavatkozásnak minősül a sajtószerv érdemi tevékenységébe, vagyis nem okoz „*chilling effect*”-et, nem jár különösebb költségekkel sem. A helyreigazítás nem támaszt semmilyen rendkívüli kötelezettséget a sajtószerv irányába, kizárólag azt, hogy a más sajtószervtől átvett sajtóközlemény esetében is az átvevő sajtószerv legalább kísérletet tegyen a másik fél álláspontjának megismerésére, illetve közzétételére. A sajtó-helyreigazítás elrendelése érdemben nem érinti a közügyekre vonatkozó információk szabad áramlását, nem

tartalmaz „büntetést”, vagy kártérítési kötelezettséget, teljesítése külön költségeket nem igényel és nem jelenti a perbeli cikk törlésének kötelezettségét sem.

- [31] 3. Az indítvány – az Alkotmánybíróság gyakorlatát is idézve – a következőket tartalmazza.
- [32] 3.1. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, IX. cikk (1) és (2) bekezdésének megsértését egyrészt azért állítja az indítványozó, mert álláspontja szerint a Kúria a perbeli közlést tévesen minősítette tényállításnak, anélkül, hogy vizsgálta volna annak közéleti kontextusát és véleménynyilvánításként való értelmezhetőségét. Az indítványozó szerint a cikk a közéleti viszonyokat helyezi a középpontba, s a Kúria nem ismerte fel, hogy az írás egy szélesebb politikai vitába illeszkedik, és hogy egy közszereplőre vonatkozik, akinek fokozott tűrési kötelezettsége van a vele kapcsolatos véleménynyilvánításokkal szemben. Az indítványozó kifogásolja, hogy a Kúria kizárólag azt vizsgálta, hogy az állítás objektíven igazolható vagy cáfolható, figyelmen kívül hagyva annak a politikai diskurzusban betöltött szerepét.
- [33] Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseinek sérelmét az indítványozó másrészt azért állítja, mert amennyiben tényállításnak is minősülne a kifogásolt közlés, az Abh1. és az Abh2. alapján a sajtót nem terheli a valóság bizonyítása, mivel közszereplő nyilatkozatát teljes szöveghűséggel és a maga teljességében közölte a nyilvánosság felé. Az indítványozó szerint nincs jelentősége annak, hogy a kifogásolt közlés sajtótájékoztatón hangzik-e el, ellenben annak van, hogy az utánközlés, a közvetítés hűen és saját értékelés nélkül, a közlés beazonosíthatóságát biztosító módon történt-e meg.
- [34] 3.2. Az indítványozó az Alaptörvény IX. cikk (1) és (2) bekezdésének sérelmét abban is látja, hogy – bár álláspontja szerint erre nem lett volna köteles, de – megjelenítette a felperes álláspontját. Értelmezése szerint a felperes közvetlen munkaszervezeteként tevékenykedő Miniszterelnöki Kabinetiroda az ugyanilyen tárgyban megjelent más cikkekre adott reakciójával általánosnak tekinthető felperesi álláspontot közölt. Álláspontja szerint tehát a más sajtószerv kérdésére adott általános felperesi válasz a kifogásolt konkrét közlés cáfolatának is tekinthető.
- [35] Az indítványozó előadta azt is, hogy a felperesnek a kormányzati szerveken keresztül széles körű lehetősége volt cáfolatának közzétételére, amivel élt is, s azt, hogy ez a cáfolat „szükszavúra és a cikk tartalma szempontjából kizárólag a Spart is sújtó különadóra vonatkozott”, nem értékelhető az ő terhére.
- [36] 3.3. Az alkotmányjogi panasz szerint a Kúriának a magyar szabályozás hiányosságai miatt alkalmaznia kellett volna az Európai Unió Alapjogi Chartáját arra figyelemmel, hogy a kifogásolt közlés az Európai Unió egy másik tagállamában jelent meg, s az

indítványozó onnan vette azt át. Emiatt álláspontja szerint sérült az Alaptörvény Q) cikk (2) és (3) bekezdése, valamint 28. cikke.

II.

[37] Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„Q) cikk (2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

(3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.”

„IX. cikk (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

(2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.”

„28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

III.

[38] Az indítvány a befogadás feltételeinek az alábbiak szerint felel meg.

[39] 1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint alkotmányjogi panaszt a 27. § (1) bekezdésében meghatározott esetben a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A panasz e követelménynek megfelel, mivel az indítványozó jogi képviselője 2025. április 23-án vette át a Kúria ítéletét, az alkotmányjogi panaszt pedig – elektronikusan, az elsőfokú bíróság útján – 2025. június 18. napján terjesztette elő. A jogi képviselő szabályszerű meghatalmazását csatolta.

[40] 2. A kúriai ítélet a felülvizsgálati kérelmet érdemben vizsgálta, ezért az ügy érdemében hozott döntésnek minősül. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság ítéletével

szemben nincs helye jogorvoslatnak. Erre figyelemmel az Abtv. 27. § (1) bekezdéséből fakadó ezen befogadási feltételeknek is eleget tesz az indítvány. Az indítványozó a támadott bírósági döntés alapjául szolgáló eljárásban félként vett részt, ezért érintetti minősége megalapozott.

- [41] 3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti panasz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére alapítható.
- [42] Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése {3350/2022. (VII. 25.) AB határozat (a továbbiakban: Abh4.), Indokolás [21]} és (2) bekezdése {23/2019. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [18]–[19]} olyan jogosultságot hordoznak, amelyek az indítványozó mint sajtószerv Alaptörvényben biztosított jogának minősülnek. Ezen alaptörvényi rendelkezések vonatkozásában a befogadásnak e feltétele is teljesül.
- [43] Ugyanakkor nem hordoz az Alaptörvényben biztosított jognak minősíthető tartalmat az Alaptörvény Q) cikk (2) és (3) bekezdése {3086/2025. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [20]}, valamint 28. cikke {3052/2025. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [41]}, így ezek az indítványelemek érdemi vizsgálatra nem alkalmasak.
- [44] Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére alkotmányjogi panasz csak akkor alapítható, ha az indítványozó a jogállamiság elvének részét képező jogbiztonság követelményének körében értelmezett visszaható hatály tilalma vagy a kellő felkészülési idő megsértésére hivatkozott {3114/2025. (III. 21.) AB végzés, Indokolás [8]}. Jelen ügy alapját képező alkotmányjogi panaszban azonban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése nem ilyen kontextusban szerepel, ezért ezen indítványelem sem alkalmas érdemi vizsgálatra.
- [45] 4. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése értelmében csak a határozott kérelmet tartalmazó alkotmányjogi panasz fogadható be, ezért az Alkotmánybíróság megvizsgálta e feltétel teljesülését is. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány e feltételnek csak részben felel meg.
- [46] Az indítványozó megjelölte az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó rendelkezéseket [Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pont, Abtv. 27. § és 43. §], az indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz a sérelmezett bírói döntés alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére.
- [47] Az indítványozó az alkotmányjogi panaszának első részében (lásd: Indokolás I/3.1. pont) nem választotta el egymástól az Alaptörvény IX. cikk (1) és (2) bekezdésére vonatkozó jogi érvelését. A jelen ügyben az indítványozó a kifogásolt cikkében nem a saját álláspontját, véleményét közölte, hanem egy másik sajtótermékben megjelent írást szemlézett, ezért az általa előadott érvelést – minthogy az a legszorosabban a sajtószabadsághoz kapcsolódik – az Alkotmánybíróság az Alaptörvény IX. cikk (2)

bekezdése körében értékelte {lásd hasonlóan: Abh4., Indokolás [21]; 3324/2022. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [13]}.

- [48] Az előzőekben írtak alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése tekintetében a határozottság követelményének eleget tesz.
- [49] 5. Az Abtv. 29. §-a alapján az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz akkor fogadható be, ha a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét támasztja alá vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [50] Azon panaszelemmel összefüggésben, amely szerint a Kúria tévesen minősítette tényállításnak a kifogásolt közlést, az Alkotmánybíróság utal a 3203/2025. (VI. 23.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh5.) írtakra. Ott egy, a jelen ügy tényállásával lényegileg megegyező tényálláson nyugvó alapügyben a jelen indítvány ezen elemével tartalmilag azonos érvelést tartalmazó alkotmányjogi panaszt elutasított. Az Alkotmánybíróság az Abh5.-ben részletesen kifejtette, hogy a jelen ügyben is kifogásolt közlést a Kúria az Alaptörvénnyel összhangban minősítette tényállításnak, s az indítványt elutasította. Erre tekintettel az indítvány ezen eleme nem tartalmaz olyan indokot, ami alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, vagy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá.
- [51] Az indítvány másik, az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésével összefüggő eleme az ellenérdekű fél álláspontjának ismertetésével kapcsolatos. Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy a jelen és az Abh5. alapját képező ügy tényállásai között érdemi különbség áll fenn a tekintetben, hogy az indítványozó jelen ügyben az ellenérdekű féltől származó nyilatkozatot tett közzé az ügy tárgyát képező cikkben, míg az Abh5. alapjául szolgáló ügyben erre nem került sor. Ezért az Alkotmánybíróság megítélése szerint a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét veti fel az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésével összefüggésben az, hogy a Kúria az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó kötelezettségével összhangban állapította-e meg azt, hogy az indítványozó nem tett eleget az ellenérdekű fél álláspontjának ismertetésére vonatkozó kötelezettségének.
- [52] 6. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján a panaszt – az Ügyrend 31. § (6) bekezdését alkalmazva, külön befogadási eljárás mellőzésével – érdemben bírálta el.

IV.

- [53] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [54] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként áttekintette a tényállítások valóságtartalmának ellenőrzésével kapcsolatos, a sajtót terhelő kötelezettségre vonatkozó gyakorlatát.
- [55] 1.1. Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság emlékeztet az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében deklarált sajtószabadság alkotmányos jelentőségével, valamint a sajtó felelősségének megállapítására alkalmazandó szempontrendszerrel kapcsolatos gyakorlatára (legutóbbi átfogó összefoglalását lásd: Abh5., Indokolás [49]–[69]). A jelen ügyben vizsgálandó kérdés kapcsán a vonatkozó gyakorlatából az alábbiakat emeli ki.
- [56] Abban az esetben, „ha a közlés tényállításnak minősül, a sajtót az adott tény valóságtartalmáról való meggyőződés kötelezettsége terheli. Ugyanis »a közügyeket érintő véleménynyilvánítás szabadsága a valónak bizonyult tények tekintetében korlátlanul, míg a hamis tény állításával vagy híresztelésével szemben már csak akkor véd, ha a híresztelő nem tudott a hamisságról és a foglalkozása által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el« ([...] [13/2014. (IV. 18.) AB határozat], Indokolás [41]). Ez következik a sajtószabadság igazolásából, a közügyek megvitatásának elősegítéséből is, amelyhez csak valós tények közlése járulhat hozzá. Ahogyan arra az Alkotmánybíróság többször rámutatott, hogy a »sajtószabadság gyakorlása önmagában azonban nem terjed ki a valótlanosságok közzétételére, sőt az újságírók egyik fő felelőssége éppen a közölt hírek, információk hitelességének ellenőrzése« (legutóbb lásd: [...] [3324/2022. (VII. 21.) AB határozat], Indokolás [27]).
- [57] »Ez mindazonáltal nem azt jelenti, hogy a valótlan tényállításokért viselt felelősség kérdése minden esetben azonos szempontok szerint lenne megítélhető, és e körben ne lenne szükség alkotmányossági megfontolások mérlegelésére. Mindenképpen ilyen megfontolásnak minősül a közügyekre vonatkozó információk áramlásának érdeke, illetve a sajtó viszonya az általa közölt kijelentésekhez. [...] [34/2017. (XII. 11.) AB határozat, Indokolás [42]]« ([...] [3324/2022. (VII. 21.) AB határozat], Indokolás [27])
- [58] A valótlan tényállítások sajátos esetét képezi a híresztelés, amellyel kapcsolatban az Alkotmánybíróság kimondta, hogy »az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében foglalt sajtószabadságból fakadó alkotmányos követelmény, hogy a közéleti szereplők sajtótájékoztatóján a közügyek vitájában egymást érintően tett kijelentésekről hűen, saját értékelés nélkül tudósító, a közlések forrását egyértelműen megjelölő és a jóhírnevet esetleg sértő tényállításokkal érintett személy cáfolatának is helyet biztosító (vagy a válaszadás lehetőségét felkínáló) médiatartalom-szolgáltató tevékenységét nem lehet a személyiségi jogsértés polgári jogi szankcióit megalapozó híresztelésként értékelni« (Abh1., Rendelkező rész 1.). A híresztelt tény valóságáról való meggyőződés kötelezettsége alól tehát van kivétel, azonban szűk körben és feltételekhez kötötten» (Abh5., Indokolás [67]–[69]).

- [59] 2. A továbbiakban az Alkotmánybíróság azt vizsgálta meg, hogy a Kúria az Alaptörvénnyel és az Alkotmánybíróság vonatkozó gyakorlatával összhangban foglalt-e állást arról, hogy az indítványozó nem mentesül az általa híresztelt tény valóságának bizonyítására vonatkozó kötelezettsége alól azzal, hogy az ellenérdekű fél nyilatkozatát megjelenítette.
- [60] Ennek keretében az Alkotmánybíróság – összhangban következetes gyakorlatával – „a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]}” (Abh4., Indokolás [29]). Ez a megközelítés egyrészt tiszteletben tartja az ítélkező bíróságok hatáskörét az előttük fekvő tényállás elemeinek átfogó mérlegelésére, mivel az Alkotmánybíróság „csupán a mérlegelés alapjául szolgáló jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját, illetve a mérlegelés alkotmányossági szempontjainak a megtartását vizsgálhatja felül” (Abh4., Indokolás [29]), másrészt biztosítja a rendes bíróságok Alaptörvény 28. cikkéből fakadó azon alkotmányos kötelezettségét, hogy „az ítélkező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék {pl. 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]; 28/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [17]}. A bíróságnak tehát a jogszabályok által kijelölt értelmezési kereteken belül kell azonosítaniuk az eléjük kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, valamint a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmezniük. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján tehát azt vizsgálta, hogy a Kúria helyesen ítélte-e meg a szóban forgó ügynek a sajtószabadsághoz való joggal összefüggő kapcsolatát” (Abh4., Indokolás [30]–[31]).
- [61] 2.1. Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az Indokolás IV/1.1. pontjában bemutatott gyakorlata szerint az indítványozó az általa híresztelt tény valóságának ellenőrzésére vonatkozó kötelezettsége alól mentesülhet, ha megjeleníti a felperes álláspontját, vagy legalább ha megkeresi a felperest, s lehetővé teszi álláspontjának kifejtését és erre a cikkben is utal. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy nem az ellenérdekű fél konkrét megkeresésének, hanem az őt méltóságában esetlegesen sértő tényközléssel kapcsolatos álláspontjának ismertetésének van – a sajtószabadságból levezethető, a közügyekről való hiteles és tényszerű tájékoztatási kötelezettség miatt – alkotmányos jelentősége akkor, ha ez az álláspont más módon a sajtószerv rendelkezésére áll.

- [62] Az indítványozó a felperes megkeresését mellőzve egy másik sajtótermékben megjelent, a felpereshez köthető nyilatkozatot tett közzé. A Kúria kifejtette, hogy a kifogásolt közlést tartalmazó cikk nem mutatta be magában a másik sajtószerv megkeresésében szerepeltetett kérdést, így nem állapítható meg pontosan, hogy az adott válaszban a tagadás mire vonatkozott. Az Alkotmánybíróság továbbá hangsúlyozza azt is, hogy a cikkben utalásszerűen megjelenített felperesi nyilatkozat nem a kifogásolt közléssel kapcsolatos cáfolat volt, hanem az ún. különadókkal kapcsolatos vitára vonatkozott, amivel – az indítványban foglaltak szerint (lásd az Indokolás I/3.2. pontját) – az indítványozó is tisztában volt.
- [63] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria helyesen ismerte fel az ügy alapjogi vonatkozásait és azokra – valamint az Alkotmánybíróság vonatkozó gyakorlatára – tekintettel bírálta el a felülvizsgálati kérelmet. A Kúria az Alaptörvénnyel összhangban következtetett arra, hogy a felperesi nyilatkozat a kifogásolt közlés cáfolataként nem volt értelmezhető, ekként az indítványozó valóságbizonyítási kötelezettsége alól nem mentesül. Ekképpen a Kúria helyesen konkludált arra, hogy az ügyben sajtó-helyreigazításnak van helye.
- [64] 3. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt elutasította.

Budapest, 2025. november 11.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró